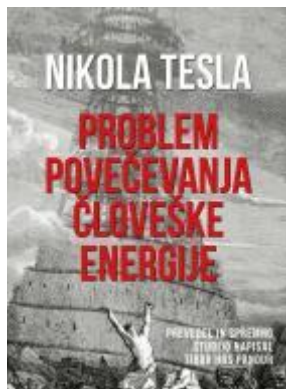

Seznam publikacij Založbe ZRC, ki bodo predstavljene na prvi redni novinarski konferenci v letu 2019. Ta bo v torek, 28. maja 2019, ob 11. uri v Atriju ZRC.

Naslov: **Problem povečevanja človeške energije. s posebnim ozirom na pridobivanje energije Sonca**

Avtor: Nikola Tesla

Prevod in spremna beseda: Tibor Hrs Pandur

Leto: 2019

Jezik: slovenski

Založnika: Založba ZRC • Založba Litera

Izdajatelj: Inštitut za kulturne in spominske študije

Soizdajatelj: Paraliterarno društvo I.D.I.O.T. (IDBOOKS)

ISBN: 978-961-05-0171-8 (ZRC SAZU) / 978-961-7056-17-4 (Litera)

Specifikacija: trda vezava • 16,7 × 23 cm • 544 strani

Cena: 34,00 EUR

Poljudno-znanstveni traktat *Problem povečevanja človeške energije*, ki ga prvič predstavljamo v slovenskem prevodu, je Nikola Tesla objavil leta 1900 v junijski številki *Century Magazine*. V spisu je na podlagi spoznanj, pridobljenih na eksperimentalni postaji, ki jo je med 1899 in 1900 zgradil v Colorado Springsu, podal razloge za raziskave, ki so ga pripeljale do razvoja brezžičnega sistema prenosa električne energije. Ob predstavitvi svoje družbene teorije, teorije vojne in filozofije družbenotransformativnih tehnologij je raziskoval tudi možnosti izdelave »samogibnega toplotnega motorja«, ki bi vso pogonsko moč črpal neposredno iz okolja, ter predstavil izum prvega »teleavtomata«, daljinsko upravljane ladjice. Teslove raziskave so danes izjemno relevantne, saj je že tedaj prepoznal izkoriščanje fosilnih goriv kot problem eksponentne rasti v razmerju do neobnovljivih virov in intenzivno razvijal (še vedno ne popolnoma razumljene) samozadostne, trajnostne sisteme pridobivanja in distribucije energije, ki ne bi temeljili na »potrati in porabi kateregakoli materiala« ali na brutalni prevladi bogatih nad revnimi.

Naslov: **Lirski subjekt. Rekonceptualizacija**

Avtor: Varja Balžalorsky Antić

Leto: 2019

Zbirka: Studia litteraria 25

Jezik: slovenski

Založnik: Založba ZRC

Izdajatelj: Inštitut za slovensko literaturo in literarne vede

ISBN: 978-961-05-0153-4

Specifikacija: mehka vezava • 15 × 21 cm • 307 strani

Cena: 21,00 EUR

Lirski subjekt si na ozadju literarnoteoretskega vprašanja o lirskem subjektu zastavlja vprašanje o subjektu v pesmi. Za kakšen subjekt gre? V kakšnem odnosu je z drugimi oblikami subjektivacije, ki jo človek doživlja v svojih raznolikih življenjskih praksah? Zaradi njenega izhodišča je študijo mogoče brati dvojno: po eni strani kot razvijanje rekonceptualizacije osnovnega pojma teorije lirike, lirskega subjekta, po drugi strani pa kot sprehod po temeljnih poglavjih teorije literature in, širše, teorij, ki utegnejo biti plodovite za rekonstrukcijo teorije lirike. Knjiga tako prinaša pomembne ugotovitve o načinu izražanja subjekta v pesmi in zastavlja začetek snovanja sodobne teorije lirike v slovenskem prostoru. Razgrne in uporabi pri nas še neznan instrumentarij za raziskave poezije, ki je tudi v mednarodnem pogledu še v začetku razvoja.

Naslov: **Marušičev zbornik. Zgodovinarji zahodnega roba – prof. dr. Branku Marušiču ob 80-letnici**

Uredili: Petra Kolenc, Oto Luthar, Petra Svoljšak, Danila Zuljan Kumar

Leto: 2019

Jezik: italijanski • nemški • slovenski

Založnik: Založba ZRC

Izdajatelj: Raziskovalna postaja Nova Gorica • Zgodovinski inštitut Milka Kosa

ISBN: 978-961-05-0170-1

Specifikacija: trda vezava • 18 × 27,5 cm • 592 strani

Cena: 39,00 EUR

Avtorji prispevkov: Giuseppe Bergamini, Rajko Bratož, Marija Češčut, Robert Devetak, Miloš Fon, Damjana Fortunat Černilogar, Bojan Godeša, Boris Golec, Tanja Gomiršek, Eva Holz, Petra Kolenc, Harald Krahwinkel, Oto Luthar, Neva Makuc, Darja Mihelič, Boris Mrak, Milan Pahor, Renato Podbersič, Andrej Rahten, Janez Suhadolc, Petra Svoljšak, Drago Svoljšak, Peter Štih, Sergio Tavano, Nevenka Troha, Ivanka Uršič, Marta Verginella, Jernej Vidmar, Salvator Žitko

Kot je v recenziji zapisal izr. prof. dr. Gorazd Bajc, postajajo pomembni jubileji vidnih zgodovinarjev že tradicionalne priložnosti poklona slavljenju v obliki znanstvenih prispevkov kolegov in kolegic, ki so z njim plodno sodelovali oziroma to še vedno počnejo. *Marušičev zbornik* je poklon enemu izmed vodilnih preučevalcev zgodovine slovenskega prostora v stiku z zahodnimi sosedi, zgodovinarju prof. dr. Branku Marušiču ob njegovi 80-letnici. Ustvaril je zelo pomemben opus, obenem pa načrtal temeljne raziskovalne usmeritve, ki so jih nekateri s pridom nadaljevali. Eden izmed vidnih rezultatov tega »znanstvenega prenosa« je pričujoča znanstvena monografija z zelo pomenljivim podnaslovom *Zgodovinarji zahodnega roba*. Na enem samem mestu namreč predstavlja doprinos različnih generacij zgodovinarjev k novim spoznanjem o zgodovini primorskega prostora, posebej tistega mejnega, ki se je skozi zgodovino ves čas srečeval s sobivanjem z »drugim«. Različni zgodovinski viri in njihove pozorne analize ter interpretacije, ki jih avtorji umeščajo v različne časovne kontekste, prispevajo k novim oziroma izvirnim znanstvenim spoznanjem.

Naslov: **Osebnosti slovenskega gledališča. Izzivalci meja**

Uredila: Mateja Ratej

Leto: 2019

Zbirka: Življenja in dela XXI. Biografske študije 14

Jezik: slovenski

Založnik: Založba ZRC

Izdajatelj: Inštitut za kulturno zgodovino

ISBN: 978-961-05-0175-6

Specifikacija: trda vezava • 17 × 24 cm • 252 strani

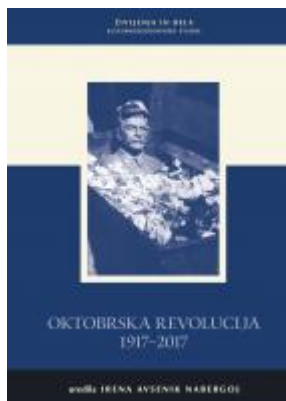
Cena: 24,00 EUR

Avtorji prispevkov: Bojan Anđelković, Bojana Bajec, Silva Bandelj, Melita Forstnerič Hajnšek, Primož Jesenko, Mojca Kreft, Blaž Lukan, Jernej Novak, Tone Partljič, Saša Pavček, Peter Rak, Mateja Ratej, Tea Rogelj, Neža Zajc, Darka Zvonar Predan

V znanstveni monografiji so nanizani slovenski igralci in igralki ter režiserji in režiserke, ki jih povezuje prestopanje ustaljenih predstav o gledališču. Zbrane biografske študije govorijo tudi o meji med hladno zavezanostjo znanstveni obravnavi in tisto težko merljivo, težko ulovljivo in še težje opredeljivo dimenzijo nevidno bivajočega v človeških odnosih, ki v obliki tesnih ali ohlapnih socialnih mrež bistveno opredeljuje ne le vsakokratna osebna, ampak tudi družbena razmerja. S tem, ko so avtorji prispevkov ponudili svoje poglede na obravnavane osebnosti z različnih izobrazbenih, poklicnih, osebnih idr. pozicij, so močno razširili kulturnozgodovinski horizont. Harmonično razmerje med objektivnim in subjektivnim pristopom je ključ do kar najbolj prepričljivih biografskih študij. Ker so pogledi avtorjev prispevkov tudi osebni,

pomenijo ne le dragocen prispevek k razumevanju gledaliških osebnosti, ampak so tudi prvovrsten vir za proučevanje mentalitet posameznih dob. Nenazadnje je treba v zvezi z biografskimi študijami omeniti še neko mejo: ideja o absolutno objektivnem pogledu na sočloveka je v svojem bistvu antihumanistična.

Naslov: **Oktobrska revolucija 1917–2017. Med izkušnjo, interpretacijo in poetizacijo**

Uredila: Irena Avsenik Nabergoj

Leto: 2019

Zbirka: Življenja in dela XX. Kulturnozgodovinske študije 5

Jezik: slovenski

Založnik: Založba ZRC

Izdajatelj: Inštitut za kulturno zgodovino

ISBN: 978-961-05-0174-9

Specifikacija: mehka vezava • 17 × 24 cm • 236 strani

Cena: 19,00 EUR

Avtorji prispevkov: Karolina Babič, Klemen Brvar, Peter Klepec, Franc Kuzmič, Irena Avsenik Nabergoj, Miran Pustoslemšek, Andreja Rakovec, Mateja Ratej, Tibor Rutar, Neža Zajc

Znanstvena monografija *Oktobrska revolucija 1917–2017: med izkušnjo, interpretacijo in poetizacijo* je dragocen pogled ne le v zgodovino, temveč tudi v socialne napetosti neoliberalnega kapitalizma današnjega časa. Na podlagi svežih pristopov predloži analizo, usklajeno z raziskovalnimi smernicami v okoljih, ki se mnogo bolj posvečajo vprašanju globalne zgodovine, kot se slovensko. Razdeljena je na deset vsebinskih sklopov/poglavij različnih avtorjev, ki enega ključnih dogodkov 20. stoletja analizirajo z različnih perspektiv (zgodovinoisje, filozofija, psihologija, sociologija, literarna in umetnostna zgodovina), rdečo nit dela pa sestavlja vprašanje oziroma analiza upov in ciljev, na katerih je oktobrska revolucija gradila, in razočaranj, ki so dokončno rezultirala v propadu/razpadu Sovjetske zveze in socializma v Evropi. Slovenski bralec bo v monografiji našel izčrpno zbrane vplive oktobrske revolucije na področjih likovne umetnosti, poezije in filma, osvetlitve osebnih usod, psiholoških posledic ob zamenjavi religije z ideologijo in novih oblik načina in pojmovanja dela pa prinašajo analize, ki omogočajo poglobljen razmislek in angažiran odziv na družbene napetosti sedanjosti.

Naslov: **Družbeni učinki urbanega kmetijstva**

Avtorji: Jani Kozina, Mateja Šmid Hribar, Saša Poljak Istenič, Jernej Tiran, Nela Halilović
Spremna beseda: Aidan Cerar

Leto: 2019

Zbirka: Georitem 31

Jezik: slovenski

Založnik: Založba ZRC

Izdajatelj: Geografski inštitut Antona Melika

ISBN: 978-961-05-0177-0

Specifikacija: trda vezava • 14 × 20,5 cm • 108 strani

Knjiga obravnava urbano kmetijstvo kot inovativno in učinkovito orodje za doseganje širših družbenih učinkov, ki se navezujejo na participacijo oziroma sodelovanje v odločevalskem procesu, socialno vključevanje in trajnostni urbani razvoj. Kljub številnim družbenim in gospodarskim koristim urbano kmetijstvo ne na mednarodni ne nacionalni politični ravni še vedno ni deležno ustrezne podpore. V Sloveniji nimamo predpisanih jasnih smernic in standardov za njegovo spodbujanje, zaščito in upravljanje. Zato je eden od namenov te knjige zapolniti vrzel med nacionalno in lokalno ravni. Pregled dobrih praks urbanega kmetijstva v državah srednje in vzhodne Evrope ter Severne Amerike kaže, da širše družbene učinke

pogosteje zagotavljajo skupnostni, socialni, vzgojno-izobraževalni in terapevtski vrtovi, kamor je vključenih več bolj raznolikih deležnikov. Knjiga predstavlja, kako lahko urbano kmetijstvo, če je zasnovano na sodelovalen in vključujoč način, vpliva na izboljšanje javnih storitev, spodbuja aktivnejše državljanstvo ter prispeva k boljši strukturi in podobi mest nasploh.

Naslov: Zeleno je dobro. Načrtovanje urbanih zelenih površin z ljudmi, ne za ljudi

Avtorji: Martin Pogačar, Jasna Fakin Bajec, Petra Kolenc, Jernej Tiran, Katarina Polajnar Horvat, Aleš Smrekar

Leto: 2019

Jezik: slovenski

Založnik: Založba ZRC

Izdajatelj: Inštitut za kulturne in spominske študije

ISBN: 978-961-05-0192-3

Specifikacija: mehka vezava • 17 × 24 cm • 64 strani

Različice: Green Is Good

Priročnik je bil izdelan med izvajanjem projekta Urbane zelene površine (UGB) v okviru programa Interreg, Srednja Evropa, katerega glavni cilj je bil izboljšati zmogljivosti javnega sektorja na področju načrtovanja, upravljanja in odločanja, povezanega z urbaniimi zelenimi površinami (UZP), ter na ta način ustvariti celostne trajnostne sisteme za načrtovanje in upravljanje UZP. Posebna pozornost je bila namenjena funkcionalnim urbanim območjem (FUO), funkcionalnim ekonomskim enotam, za katere so značilna gosto poseljena »urbana jedra« in »zaledja«, v katerih je trg dela močno povezan z jedri. Na podlagi primerjalne analize stanja so projektni partnerji skupaj zasnovali inovativne metode in orodja za spodbujanje trajnostnega upravljanja UZP. Predstavljeni priročnik je bil razvit predvsem kot model za vključevanje skupnosti. Predstavljene metode in orodja za izgradnjo skupnosti so bile preizkušene znotraj treh pilotnih območji, opravljenih v Mariboru (Slovenija), Krakovu (Poljska) in Budimpešti (Madžarska).

Naslov: Izgubljena mesta [druga izdaja]. Arheološka iskanja v deželi Majev

Avtor: Ivan Šprajc

Spremna beseda: Aleš Marsetič

Leto: 2019

Jezik: slovenski

Založnik: Založba ZRC

Izdajatelj: Inštitut za antropološke in prostorske študije

ISBN: 978-961-05-0179-4

Specifikacija: trda vezava • 16,8 x 24 cm • 342 strani • ilustrirano

Cena: 26,00 EUR

Druga izdaja knjige arheologa dr. Ivana Šprajca je prvoosebna pripoved o raziskovanju na območju Majev v jugovzhodni Mehiki do leta 2014. Za skoraj tretjino razširjena knjiga uglednega strokovnjaka, ki je leta 2009 prvič izšla v slovenščini in bila kasneje prevedena v nemščino, v tisku pa je tudi angleška izdaja, je pustolovska pripoved, v kateri se vrstijo berljive dogodivščine, težave, nevarnosti in zmagoslavja, kot jih doživlja arheolog v tropskem gozdu. V zaokroženih epizodah, ki kronološko sledijo Šprajčevim odpravam, je nanizana tudi vrsta zanimivih podatkov o življenju nekdanjih Majev – o naseljih, gospodarstvu, družbeni ureditvi in verskem življenju, o politiki in dinastični zgodovini, o nastanku, razvoju in propadu. Kot tudi o tehnološkem napredku arheologije, življenju sedanjih prebivalcev teh območij in skrbi Mehike za kulturno dediščino. Knjiga je opremljena s preglednim zemljevidom in bogatim fotografskim gradivom.